

Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE ŠT. 140/11

V Luxembourggu, 21. decembra 2011

Sodba v združenih zadevah
C-411/10 N. S. proti Secretary of state for the Home Department in
C-493/10 M. E. in drugi proti Refugee Applications Commissioner ter
Minister for Justice, Equality and Law Reform

Prosilca za azil ni mogoče predati državi članici, v kateri obstaja nevarnost, da se bo z njim nečloveško ravnalo

Pravo Unije ne dopušča neizpodbitne domneve, v skladu s katero države članice spoštujejo temeljne pravice prosilcev za azil

Skupna azilna politika je sestavni del cilja Evropske unije, ki je postopna vzpostavitev območja svobode, varnosti in pravice, odprtega tistim, ki so zaradi okoliščin prisiljeni zakonito iskati zaščito v Uniji. Uredba „Dublin II“¹ določa merila, ki omogočajo določitev države članice, ki je pristojna za obravnavanje prošnje za azil, vložene v Uniji – načeloma je namreč pristojna samo ena država članica. Če je državljan tretje države zaprosil za azil v državi članici, ki ni država članica, ki jo Uredba določa kot pristojno, ta uredba določa postopek predaje prosilca za azil pristojni državi članici.

V zadevi C-411/10 gre za afganistanskega državljana N. S., ki je prišel v Združeno kraljestvo prek Grčije, v kateri mu je bila leta 2008 odvzeta prostost. Grški organi so ga po štirih dneh izpustili z odredbo, naj zapusti grško ozemlje v roku 30 dni. N. S. ni vložil prošnje za azil. Trdi, da ko je poskusil zapustiti Grčijo, mu je policija odvzela prostost in ga vrnila nazaj v Turčijo, kjer je bil v priporu dva meseca v slabih razmerah. Iz kraja pripora v Turčiji je pobegnil in se odpravil do Združenega kraljestva, kamor je prispel januarja 2009 in kjer je vložil prošnjo za azil. N. S. je bil julija obveščen o njegovi predaji Grčiji avgusta na podlagi Uredbe „Dublin II“. Nato je zoper to odločbo vložil pritožbo, pri čemer je trdil, da bi obstajala nevarnost kršitve njegovih temeljnih pravic, če bi bil poslan nazaj v Grčijo. Nacionalno sodišče namreč opozarja, da naj bi imeli azilni postopki v Grčiji hude pomanjkljivosti, delež tam ugodenih prošenj za azil naj bi bil zelo majhen, pravna sredstva nezadostna in težko dostopna, pogoji za sprejem prosilcev za azil pa neustrezni.

Zadeva C-493/10 se nanaša na pet oseb, ki med seboj niso povezane in prihajajo iz Afganistana, Irana in Alžirije. Potovale so čez grško ozemlje, kjer jim je bila odvzeta prostost zaradi nezakonitega vstopa, niso pa vložile prošnje za azil. Nato so se odpravile na Irsko, kjer so zaprosile za azil. Te osebe nasprotujejo svoji vrnitvi v Grčijo in trdijo, da postopki in pogoji za prosilce za azil v tej državi niso ustrezni.

V teh okoliščinah Court of Appeal of England and Wales (Združeno kraljestvo) in High Court (Irska) sprašujeta Sodišče, ali – ob upoštevanju preobremenitve grškega azilnega sistema in učinkov te preobremenitve na ravnanje s prosilci in na obravnavanje njihovih prošenj – morajo organi države članice, ki so dolžni opraviti predajo prosilcev Grčiji (država, ki je v skladu z Uredbo odgovorna za obravnavanje prošnje za azil), prej preveriti, ali ta država dejansko spoštuje temeljne pravice. Prav tako sprašujeta, ali so ti organi dolžni sprejeti odgovornost za obravnavanje prošnje, če ta država ne spoštuje temeljnih pravic.

Trinajst držav članic, Švicarska konfederacija, Urad visokega komisarja Združenih narodov za begunce, Amnesty International and the AIRE Centre so se v okviru preizkusa teh zadev s strani

¹ Uredba Sveta (ES) št. 343/2003 z dne 18. februarja 2003 o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za azil, ki jo v eni od držav članic vložijo državljan tretje države (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 6, str. 109).

Sodišča kot intervenienti udeležili postopka. Med strankami, ki so predložile stališča, ni sporno, da je bila Grčija leta 2010 vstopna točka v Unijo za skoraj 90 % nezakonitih priseljencev, tako da je breme, ki ga ta država članica nosi, nesorazmerno v razmerju do bremena, ki ga nosijo druge države članice, grški organi pa se materialno ne morejo odzvati nanj.

Sodišče v današnji sodbi opozarja, prvič, da je bil skupni evropski azilni sistem zasnovan v okviru, na podlagi katerega je mogoče domnevati, da vse države, ki sodelujejo v njem, spoštujejo temeljne pravice in da si lahko države članice v zvezi s tem medsebojno zaupajo. Zakonodajalec Unije je prav zaradi tega načela medsebojnega zaupanja sprejel Uredbo „Dublin II“, katere glavni cilj je pospešiti obravnavanje prošelj za azil v interesu prosilcev in sodelujočih držav.

Sodišče je na podlagi tega načela preizkusilo, ali morajo nacionalni organi, ki so dolžni opraviti predajo državi, ki je z Uredbo določena kot odgovorna za obravnavanje prošnje za azil, prej preizkusiti, ali so temeljne pravice oseb v tej državi spoštovane.

Sodišče poudarja, da ne zadostuje že najmanjša kršitev pravil, ki urejajo pravico do azila, da se prepreči predaja prosilca za azil državi članici, ki je po navadi pristojna, ker bi to odvzelo vsebino obveznostim držav v skupnem evropskem azilnem sistemu in ogrozilo cilj, da je pristojna država članica določena hitro.

Vendar Sodišče ugotavlja, da **pravo Unije nasprotuje neizpodbitni domnevi, v skladu s katero država članica, ki jo Uredba določa kot odgovorno, spoštuje temeljne pravice Evropske unije.**

Države članice, vključno z nacionalnimi sodišči, so namreč zavezane, da prosilca za azil ne predajo državi članici, ki je določena kot odgovorna, če ne morejo neupoštevati, da sistematične pomanjkljivosti azilnega postopka in pogoji za sprejem prosilcev za azil pomenijo utemeljene razloge za prepričanje, da bi bil prosilec za azil izpostavljen resnični nevarnosti, da se bo z njim nečloveško ali ponižujoče ravnalo v smislu člena 4 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah. Sodišče ugotavlja, da imajo države članice več primernih instrumentov za presojo spoštovanja temeljnih pravic in zato resničnih tveganj za prosilca za azil, če bi bil predan odgovorni državi.²

Poleg tega Sodišče dodaja, da **mora država članica, ki mora opraviti predajo prosilca odgovorni državi v skladu z Uredbo in ki tega ne more storiti – ob upoštevanju možnosti, da sama obravnava prošnjo – preizkusiti druga merila iz Uredbe, da bi ugotovila, ali eno od teh dodatnih meril omogoča ugotovitev druge države članice kot odgovorne za obravnavanje prošnje za azil.**

V zvezi s tem **mora paziti, da ne poslabša položaja kršenja temeljnih pravic tega prosilca z nerazumno dolgim postopkom določitve odgovorne države članice. Po potrebi mora prošnjo sama obravnavati.**

Nazadnje, Sodišče pojasnjuje, da upoštevanje Protokola (št. 30) o uporabi Listine Evropske unije o temeljnih pravicah v Republiki Poljski in v Združenem kraljestvu ne vpliva na podane odgovore.

OBVESTILO: Predlog za sprejetje predhodne odločbe sodiščem držav članic omogoča, da v okviru sporov, ki jih obravnavajo, vprašajo Sodišče o razlagi prava Unije ali mu predlagajo, naj odloči o veljavnosti akta Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki ne zavezuje Sodišča.

[Celotno besedilo](#) sodbe je objavljeno na spletni strani CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Posnetki z razglasitve sodbe so dostopni na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106

---

² Med te instrumente spadajo poročila mednarodnih nevladnih organizacij ali Agencije Združenih narodov za begunce.